

Riktlinjer för tillsyn av enskild pedagogisk omsorg.

Sammanfattning

Den 23 september 2015 fattade barn- och utbildningsnämnden beslut om nya riktlinjer för tillsyn av fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg, (BUN/2015:691 § 116). Nya regler som gäller tillståndsprövning och tillsyn av fristående förskolor träder i kraft 1 januari 2019. Förändringarna omfattar inte enskild pedagogisk omsorg och därför presenteras riktlinjer för tillsyn av enskild pedagogisk omsorg separat.

Det övergripande syftet med tillsyn är att höja kvaliteten i den verksamhet som granskas. Utgångspunkten för myndigheten som bedriver tillsyn ska vara att se till att de fristående verksamheterna håller god kvalitet i enlighet med skollag, läroplan och Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg.

Enskild pedagogisk omsorg ska besökas för tillsyn regelbundet var tredje år samt vid tillfälle när förvaltningen bedömer att det på grund av klagomål finns skäl. Nystartad verksamhet ska besökas inom sex månader från det att verksamheten startar.

Vid varje enskild tillsyn skrivs en rapport som kan resultera antingen i ett ingripande eller ett konstaterande om att kvalitetsaspekterna är uppfyllda.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att anta riktlinjer för tillsyn av enskild pedagogisk omsorg. De tidigare riktlinjerna upphör att gälla den 1 januari 2019.

Bakgrund

På grund av förändringar i 2 kap. 5 § skollagen (2010:800) den 1 januari 2019 föreslår förvaltningen att barn- och utbildningsnämnden gör vissa förändringar i kommunens riktlinjer för tillsyn och insyn i fristående verksamheter. Riktlinjerna av fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg presenteras i två separata dokument.

De kommuner som lyckats bäst i sin myndighetsutövning är de som vid sidan av regelbundna tillsynsbesök har samverkansträffar med de fristående huvudmännen då en nära dialog skapar ett förtroendefullt samarbete. Huvudmännen bjuds in för att informeras om bland annat förändringar i regelverk och budget samt tillsynsområden som identifierats som utvecklingsområden för flera verksamheter i samband med tillsyn.

Syftet med riktlinjerna för tillsyn och insyn är att ge förvaltningen en övergripande inriktning för hur arbetet ska organiseras och följas upp. Nämnden beslutar om frekvens, rapporteringsstruktur och anger inriktningen på innehållet.

Tillsyn

Det övergripande syftet med tillsyn är att höja kvaliteten i den verksamhet som granskas. Utgångspunkten för myndigheten som bedriver tillsynen ska vara att se till att de fristående verksamheterna håller god kvalitet i enlighet med skollag och läroplan. Kommunen har inte rätt att ställa egna krav, som inte sammanfaller med lagstiftningen som är aktuell för verksamheterna inom enskild pedagogisk omsorg. Tillsyn sker var tredje år i både förskola och pedagogisk omsorg. Tillsyn kan genomföras både föranmält och oanmält.

Verksamhet som avses i 25 kap. 10 § skollagen står under tillsyn av den kommun där verksamheten bedrivs. Kommunen har rätt att inspektera verksamheten och får inhämta de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen. Vid tillsynen ska kommunen enligt skollagen kontrollera om verksamheten som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter samt inom ramen för tillsynen i förebyggande syfte lämna råd och vägledning.

Klagomål

Om en anmälan om klagomål kommer in till barn- och utbildningsförvaltningen som rör en enskild pedagogisk omsorg kommer klagomålet, om det inte har anmälts till berörd huvudman att överlämnas till huvudmannen för den enskilda pedagogiska omsorgen. Förvaltningen kan även göra bedömningen att själv kontakta huvudmannen utifrån uppgifterna i klagomålet beroende på ärendets art. Barn- och utbildningsförvaltningen kan begära in en redovisning av hur huvudmannen har hanterat klagomålet.

Innehåll

Förvaltningen ansvarar för hur tillsynerna genomförs. Som grund för bedömningen granskas dokument som är relevanta för verksamheten, registerkontroll av personal anställd de senaste 12 månaderna, intervju med vårdnadshavare, huvudmannen och eventuellt anställd personal som finns i verksamheten. För att förvaltningen ska kunna bilda sig en uppfattning om kvaliteten ska tillsynen innehålla besök och observationer i verksamheten. Tillsynsbesöket varar en heldag. Fokus vid besökstillfället är att titta på barnens situation i den enskilda pedagogiska omsorgen utifrån skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg och om den

pedagogiska verksamheten stimulerar barns utveckling och lärande med förskolans läroplan som vägledning.

Observationerna i verksamheten handlar bland annat om samspelet mellan barn och vuxna och barn och barn samt om barnen känner trygghet och tillit till verksamheten. Det handlar också om hur barnen enskilt och i grupp stimuleras till utveckling och lärande.

Förvaltningen ska också bedöma om huvudmannen, uppfyller kraven som finns i de nationella styrdokumenterna som gäller för enskild pedagogisk omsorg.

Vid tillsynsbesöken ska förvaltningen förvissa sig om att verksamhetens ute- och inomhusmiljö är trygg och säker samt om den möjliggör en varierad verksamhet som stödjer såväl enskilda barns och gruppens utvecklingsprocesser.

Utifrån iakttagelser vid besöken samt för tillsynen relevanta handlingar ska en bedömning göras om verksamheten uppfyller kraven i skollagen, Skolverkets allmänna råd med läroplanen som ett vägledande dokument. I de fall brister konstateras och åtgärder behöver vidtas ska verksamheten uppmanas att redovisa enligt beslutad anmärkning eller beslutat föreläggande, 26 kap. skollagen.

Huvudmannen

Frekvens

Enskild pedagogisk omsorg i Solna stad ska besökas för tillsyn regelbundet var tredje år samt vid tillfälle när förvaltningen bedömer att det på grund av klagomål finns skäl

Rapportering

Vid varje enskild tillsyn skrivs en rapport som kan resultera i antingen ett ingripande eller ett konstaterande att verksamheten uppfyller kraven i skollagen, läroplanen eller annan relevant lagstiftning. Beslut i tillsynsärenden fattas av barn- och utbildningsnämnden eller enligt delegation.

Ingripanden vid tillsyn

Om det vid tillsyn framkommer brister i verksamheten utifrån skollagen, läroplanen eller annan relevant lagstiftning kan nämnden besluta om ingripande i form av anmärkning, föreläggande, föreläggande med vite, återkallelse eller tillfälligt verksamhetsförbud. Nämnden kan under vissa förutsättningar även avstå från ingripande.

1. Föreläggande

Tillsynsmyndigheten får förelägga den som är uppgiftsskyldig enligt 26 kap. 7 § skollagen eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 7 § andra stycket att fullgöra sin skyldighet. (26 kap. 8 § skollagen)

En tillsynsmyndighet får förelägga en huvudman som enligt skollagen står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. (26 kap. 10 § skollagen).

Ett föreläggande enligt detta kapitel får förenas med vite. (26 kap. 27 § skollagen)

2. Anmärkning

En tillsynsmyndighet får istället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som enligt skollagen står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten. (26 kap. 11 § skollagen)

3. Avstående från ingripande

En tillsynsmyndighet får avstå från att ingripa om:

- 1. överträdelsen är ringa*
- 2. den vars verksamhet som granskas vidtar nödvändig rättelse, eller*
- 3. det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande.*

(26 kap. 12 § skollagen)

4. Återkallelse av godkännande

En tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande, ett medgivande eller ett beslut om bidrag som myndigheten har meddelat enligt denna lag, om

- 1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och*
- 2. missförhållandet är allvarligt.*

(26 kap. 13 § skollagen)

5. Tillfälligt verksamhetsförbud

Om det är sannolikt att ett beslut om återkallelse enligt 13 § (...) kommer att fattas, och beslutet inte kan avvaktas med hänsyn till allvarlig risk för barnens eller elevernas hälsa eller säkerhet eller av någon annan särskild anledning, får tillsynsmyndigheten förbjuda huvudmannen att tills vidare, helt eller delvis, driva verksamheten vidare. Beslut enligt första stycket gäller omedelbart, om inte annat beslutas och får gälla i högst sex månader.

(26 kap. 18 § skollagen)

Maria Rönnerberg
Administrativ chef

Marielouise Strömquist
Handläggare